

i underdånig skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes taga i nådigt öfvervägande, huruvida icke Justitie-revisions-expeditionen kunde omorganiseras i ofvan angifna syfte.
Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1873.

Eric Sparre.

N:o 51.

Af Herr Jöns Pehrsson: Om nedsättning i anslagen under Första Hufvudtiteln m. m.

Med förhoppning om framgång af förslag om nedsättning af Första Hufvudtitelns utgifter, vågar jag förnya ett dylikt äfven till innevarande riksdag. Det lär väl ej kunna döljas, att väntadt var, att Regeringen skulle opåkalladt vid regentombyte föreslagit verklig nedsättning. Det bör ej för någon, som velat göra sig förtrolig med rådande tankar inom landet, vara obekant, att den föreställningen rotfäst sig, att nämnde hufvudtitels utgifter äro för höga och böra kunna minskas utan att träda den älskade Konungens rätt för nära. Sveriges folk, alltid konungskt sinnadt, blir städse sådant, och detta desto mera, om det finner rättmätiga framställningar påaktade af sin Konung och Regering. Men sådana, alltför ofta tillbakavisade, kunna hastigt nog förändra sinnesstämningen åt motsatt riktning. Och om så sker eller skedde, vore att beklaga. Men är sådant både lätt och säkert att förekomma, om tidens kraf och behof noga beaktas och efterkommas.

Man kan säga, och jag medgifver det till en del, att det kan göra sak samma om några hundra tusen riksdaler mer eller mindre åtgå till regenten

ärligen, enär han på otaliga sätt dermed kan gagna. Men mot en sådan uppfattning uppstå ganska giltiga skäl. Det är svårt bestämma den siffra, som är den rätta i denna sak; men tidsomständigheterna hafva mycket förändrat sig och göra att nu ej, såsom fordom, Konungens personliga frikostighet bör påräknas, då här finnas ordnade fattig- och barmhertighets-inrättningar för behöfvande, utan att anlita regentens välgörenhet, hvilken, liksom andras, lätt kan vilseledas och gåfvorna komma lättingar till del.

Intet folk, land, familj eller medborgare lär, i ordets rätta bemärkelse, kunna vara lyckligt, om ej redlig, oskrymtad gudsfruktan, arbetsamhet och måttligt lefnadssätt äro allmänt förherrskande. Det ovärderliga goda det verkar i ett land, när regenten föregår sin omgifning och sitt folk med nämnde goda egenskaper, det visar oss historiens omutliga dom, liksom de förfärliga lidanden och olyckor motsatt förhållande hos regenten och folk framkallar.

Svenska folket har nyss med saknad följt en älskad affiden regent dit, hvarifrån ingen återvänder, och väntar tillitsfullt af den nya mycket som utaf förra förhållanden knappt lät sig göra. Det lär vara på sin plats att med hofsamhet och allvar framställa de yrkanden, som anses förenliga med rättvisa och billighet, och sådana böra ej kunna tillbakavisas, helst man väntar att nya regenten med sin stora erfarenhet och praktiska blick ej finner sig förnärmad om Riksdagen inom måttliga gränser gör nedsättning på civillistan, och bäst lär vara att så sker genast vid första riksdagen, så att regenten vet ställa sig efter förhållandena. Hvad som bestämmes för år bör blifva gällande under regentens hela regeringstid, och man har icke att befara, att kommande Riksdagar, ehuru dertill berättigade, skola göra förändring, utan respektera ett sådant beslut, om det blir Riksdagens, helst erfarenheten visar de svårigheter som uppstå mot en billig nedsättning, men huru lätt det går få förökning på utgifterna.

Förbättrade kommunikationer lära göra att mindre antal hästar i kungliga stallet nu erfordras, och betydligt mindre kostnader dertill än förut nu åtgå. En samvetsgrann furste lär ej kunna med godt samvete utfordra skatt af fattiga undersätare för obehöfliga och onödiga ändamål.

För Riksdagen torde vara olämpligt att specificera utgifterna inom hof- och slottsstaterna. Konungen bör sjelf få bestämma detta och vet bäst hvad familjens öfriga medlemmar erfordra. Civillistan för hof- och slottsstaterna bör sammanföras till en rund summa, jemte disposition af de Kongliga slott, som anses behöfliga för den Kongliga familjen, och man tycker att några deraf, som hittills begagnats, borde vara öfverflödiga, och det tyckes som slottsanslagen ej hittills blifvit väl använda, då stor del åtgått till löner åt ståthållare och betjening på hvarje slott. Men om mitt förslag antages, blir detta regentens

tens ensak härefter, och då erfordras bestämmelse om Konungens skyldighet att vidmakthålla de dyra egendomar staten lemnat till dess disposition.

Skälet, motståndarne anført mot mina förra förslag, har nu upphört, och män böra stå bakom ordet, som sagt, att vid regentombyte skall förslaget biträdas. Frågan dör ej bort förr än ändring skett, så länge jag har äran och ansvaret som ledamot af Riksdagen, och ingen kan med skäl förebita förslaget ofördragsamhet, då en million riksdaler årligen till Första Hufvudtitelns utgifter föreslås, jemte behöfliga Kongl. slott m. m.

Skulle ej befinnas lämpligt, att Hof- och Slotts-staterna sammanföras, utan blifva åtskiljda som hittills, föreslås nedsättning i följande poster:

I Hofhållnings-anlaget för Hans Maj:ts Konungen R:dr	250,000: —
I Hofstalls-anlaget	„ 15,000: —
I anlaget för kol och ved	„ 15,000: —
och i anlaget för vård och underhåll af möbler i de Kongl. slotten	„ 11,000: —

Riksdaler Runt 291,000: —

nedsättning på dessa poster eller ock på andra mera lämpliga i Hufvudtitelns utgifter.

Med fästadt afseende derpå, att 300,000 riksdaler årligen derjemte utgått till Konungen från Riksgälds-kontoret, tyckes som ifrågavarande Första Hufvudtitelns utgifter böra vara tillräckliga med en million riksdaler årligen, vare sig att samma delas på Hof- och Slotts-staterna eller ock utföras i en rund summa.

Jag föreslår,

att anlaget till Första Hufvudtitelns utgifter, Hof- och Slotts-staterna, bestämmes till en million R:dr årligen under nuvarande Konungens hela regeringstid, och att de öfriga 291,000 riksdalerna besparas Statsverket, hvarjemte pröfvas, om några af Kongl. familjen hittills begagnade slott för dem äro öfverflödiga, till vinst för Statsverket, och om föreslagna millionen skall, som brukligt hittills, af Riksdagen fördelas på Hof- och Slotts-stater, eller blott ställas till Kongl. Maj:ts fria disposition för sig och Kongl. familjens öfriga medlemmar, jemte behöfliga Kongl. slott.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles vördsammast.

Stockholm den 25 Januari 1873.

Jöns Pehrsson,
från Krönobergs län.